

פרשת קדושים

שם תע"ב, י"ב

1

ברש"י פרשה זו נאמרה בהקהל. הנה כתיב (במדבר ט"ו) ועשיתם את כל מצוותי והייתם קדושים לאלקיכם. הוסיף לאמור מלת כל. כי קדושה היא נבדל, ואי אפשר אלא א"כ כל אבריו מקודשים, שאם אבר אחד עדיין איננו מקודש עדיין אינו מובדל כלל, שהרי יש לו חיבור לרע באמצעות אותו אבר, וידוע דרמ"ח מצ"ע מקדשין רמ"ח האברים שבאדם, וע"כ להיות קדושים א"א כי אם ע"י עשיית כל רמ"ח מצ"ע, שהרי הרבה אינן נוהגות בזה"ו ויש מצוות שאינן נוהגות אלא במלך או בכ"ג, ויש הרבה מצוות שאינן אלא ע"י סיבה רחוקה מאד. אך כבר אמרנו במק"א שאם אדם דבוק בכלל ישראל וכלל ישראל הם כאיש אחד, ומועילות המצוות של זה לזה, כמו באדם הפרטי שמצוות שמקיים באבר זה מועילות גם לאבר אחר, וכבר דברנו בזה. אך כ"ז באם הוא דבוק בכלל ישראל. וזה שנאמרה בהקהל, להורות ש"א להגיע אל הקדושה רק באמצעות הכלל, מפני שרוב גופי תורה תלויים בה, והרי א"א לאיש פרטי לקיים את כולם. ובזה יובן ענין ספירת העומר קדם שבועות, שכבר אמרנו שלשון עומר הוא קיבוץ הנפרדים, והוא התכללות כל הכתות. זה שרשו בחסד וזה בגבורה, ובקיבוץ כל כלל ישראל יחדיו או רק יכולין לקבל הארת חג השבועות בשלימות כמ"ש ממלכת כהנים וגוי קדוש. ובמדרש אילו ה' חסר אחד לא ה' ראוי התורה להנתן. וכן כתיב ויענו כל העם יחדיו, ופי' הספורנו כלומר בין כולנו נשלים את חפצנו. ושבת מסייע לזה שהוא רוא דאחד, וע"כ בשבת ניתנה תורה. וע"כ בימים האלו ימי הספירה מחויב כל איש נלבב לדקדק בכל עניניו להרחיק ממנו כל עניני קנאה ושנאה לוולתו, ולהכניס בלבו אהבת ישראל בכלל ובפרט:

2

שם תע"ב, י"ב

ברש"י כל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה. ודקדקנו במאמר הקודם דהפרשה ממעשים נקרא טהור ולא קדוש. וכעת נראה לי בפשיטות דרש"י לא אמר כל מקום שאתה מוצא פרישה מערוה אלא גדר ערוה, והיינו כמו שאדם עושה מעקה וגדר לגנו שלא יפול הנופל ממנו מפני שהוא חושש לנפשו אפי' בחשש רחוק, שלרגלי גודל ההיוק. עושינן משמרת ביותר, ובאשר יודע שאם יפול מהגג שהוא גבוה יתרוסקו אבריו ואין לו עוד חיים הוא חושש ביותר ומתרחק מהשפה ועוד עושה לו מעקה וגדר, ק"ו שבלי מעקה לא יטייל על שפת הגג ממש, כן צריך להיות דבר עבירה לפני איש נלבב ועוד אלף פעמים ככה, ובכן לא יעמוד על קו הדת צעד האחרון אלא כל איש יעשה לו גדר והרחקה, ומי שהוא מבין ביותר עד כמה מגיע פגם העבירה ח"ו מתרחק עוד יותר ומבדיל עצמו מנגוע אפי' בקצהו של דבר המותר, וזהו כאמרם ז"ל (יבמות כ') קדש עצמך במותר לך:

והנה בפרשה של מעלה כתיב ושמרתם את משמרתי וממנו למדו ז"ל לעשות משמרת למשמרת כגון שניות לעריות, והנה עוד בכלל זה כל מיני הרחקות והבדלים, וזה נקרא גדר ערוה ולא פרישה מערוה, כי לשון פרישה מערוה משמע מהאיסור גופי, וגדר ערוה משמע הגדר אפי' בחשש רחוק שמא יבוא לדבר איסור ומבדיל עצמו להתרחק אפי' מההיתר, וזה בכלל קדושה שפירושו נבדל:

ולפי האמור משמע דטעם דפסולי כהונה נמי גדר והרחקה כמובן:

שם תע"ב, י"ב

3

במד"ר (פ' כ"ד) נתת קדושה לישראל לעולם. היינו שעצם ישראל נשאר בקדושה ואפי' אם מקלקל מעשיו ח"ו עדיין יכול לשוב להיות קדוש. וזהו שאמר רוממות אתה נוהג בעולמך, כי רוממות היא ענין הבדלה ומרומם, וע"כ אינו יכול להתקלקל. וזהו כי קדוש אני ה' כשם שהוא נבדל ומרומם מעולמו וע"כ יכולה להיות מצוה זו כוללת לכל עדת ישראל כטוב כחוטא. וא"כ פירוש הכתוב נכון, דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו, שלכולם כטוב כחוטא אני מצוה שיהיו קדושים, ואל תתמה איך איש חוטא ביד מנוול מסור יכול להיות קדוש, ע"ז אמר כי קדוש אני ה' א: